

משלי פרק ב

- (יא) מְזַמָּה תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ תְּבוּנָה תִּנְצָרְכָה:
(יב) לְהִצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תְּהַפְכוֹת:
(יג) הַעֲזֹבִים אֲרָחוֹת יִשָּׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי חָשֶׁךְ:
(יד) הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יִגִּילוּ בְּתִהְפְּכוֹת רָע:
(טו) אֲשֶׁר אֲרָחוּתֵיהֶם עֲקָשִׁים וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגָלוֹתָם:
(טז) לְהִצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה אֲמַרְיָה הַחֲלִיקָה:

ביאור הגר"א - משלי פרק ב פסוק יב

להצילך גו' בס"א הוא ג"כ דו"נ והן סוד תאוני וכעסני, והטוב הוא גרוע מן הרע כמ"ש "טוב כעס משחוק" כי על ידי הטוב של הס"א האדם נתפתה וכל א' נחלק לב' בתאוני וכך בכעסני והיינו בכעסני הוא רע ומרמה והרע הוא הרע בעצם ופיו ולבו שוים לרע. ומרמה הוא שמדבר טוב ולבו חושב להרע והוא נקרא שפתי חלקות, דוגמת השפתים שהן נחלקין כן נחלק פיו וז"ש נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה כי הרע פיו ולבו כא' לרע והוא דוגמת הלשון לכן כתיב לשונך.

והמדבר מרמה פיו חלוק מלבו הוא דוגמת השפתים לכן כתיב ושפתיך מדבר מרמה וזהו להצילך מדרך רע שהוא הרע בפועל ופיו ולבו שוין להרע לכן אמר דרך רע שדרכו להרע תמיד.

מאיש מדבר תהפכות הוא המרמה שמדבר היפוך לבו שדובר שלום עם רעהו ורעה בלבבו ולכן אמר כאן מדבר כי הוא מדבר דברים תהפוכות ויועץ עצות רעות:

ביאור הגר"א - משלי פרק ב פסוק טז

להצילך מאשה זרה - עכשיו מפרש הנו"ק דס"א והוא סוד התאוני, והוא נחלקת ג"כ לב' והוא תאוה וחמדה. ותאוה זה הוא היושב בביתו ואינו רואה רק למלאות תאוות והנאותו, וחמדה הוא הדבר שאין בהם הנאת הגוף כמו בגדים נאים ובתים נאים או שיהיה לו ממון רב שאין בהם הנאת הגוף אלא נפשו של אדם חומד להם...

ספר משלי פרק ו

(כד) לְשֹׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁת רָע מִחֲלָקֶת לְשׁוֹן נְכַרְיָה:

ביאור הגר"א - משלי פרק ו פסוק כד

לשמרך מאשת רע- היא החמדה שהיא הנוקבא של הרע כמ"ש למעלה, שאינו מניח לו לישון ורודף תמיד אחר ההבלי עולם ואין לו הנאה ממש אפילו בעה"ז. לכן נקראת אשת רע שאין בה טוב כלל. מחלקת לשון נכריה - היא התאוה שנקראת נכריה כמ"ש למעלה, וזו התאוה יש לה חלקת פי כי מראה א"ע לאדם לאוהב לתת לו תענוגי עה"ז לכן אמר "מחלקת לשון נכריה:"